

EKORJEČNIK

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

Sadržaj brošure

Političko-ekonomski pojmovi

Negativne posljedice ljudskog djelovanja

Pozitivne ljudske aktivnosti

Samozaštita okoliša

EKORJEČNIK

eko-rječnik m 〈V -tće, N mn -tci〉

1. da je u vezi s ekologijom ono što je drugi dio riječi [ekosvijest spašava svijet = ekološka svijest spašava svijet]
2. skupljene riječi i sklopovi riječi jednog ili više jezika uz objašnjenja njihove upotrebe i značenja [frazološki rječnik, etimološki rječnik, ekološki rječnik]

hjp.znanje.hr

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Ciljevi održivog razvoja

odnose se na 17 svjetskih ciljeva koje je UN postavio 2015. godine kako bi se uhvatio u koštac s izazovima poput siromaštva, nejednakosti i klimatskih promjena do 2030. godine.

POLITIČKO-EKONOMSKI POJMOVI

sunce

EKORJEČNIK

Spremni za 55 %

skup je zakonodavnih akata čiji je cilj smanjiti emisije stakleničkih plinova u EU-u za najmanje 55 % do 2030. i usmjeriti EU na put prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050.

sunce

EKORJEČNIK

Ekološki otisak

odnosi se na procjenu upotrebe resursa koji su potrebni za održavanje pojedinca ili gospodarstva. Ekološkim otiskom dobiva se mjera čovjekovog utjecaja na okoliš.

sunce

EKORJEČNIK

Natura 2000 područja

odnose se na ekološku mrežu sastavljenu od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova EU. Cilj je tih područja očuvati ili ponovno uspostaviti povoljno stanje za tisuće ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova.

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Održivost okoliša

podrazumijeva održavanje ekološke ravnoteže i zaštitu prirodnih resursa za sadašnje i buduće generacije.

sunce

 **EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Zaštićeno područje

geografski je jasno određen prostor, namijenjen zaštiti prirode i kojim se upravlja radi dugoročnog očuvanja prirode i pratećih usluga ekološkog sustava. Ono je u RH definirano Zakonom o zaštiti prirode.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Greenwashing

oblik je oglašavanja koji prijevarno koristi zeleni marketing kako bi uvjerio javnost da su proizvodi, ciljevi i politike organizacije ekološki prihvatljive.

NEGATIVNE POSLJEDICE LJUDSKOG DJELOVANJA

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Globalno zatopljenje

porast je prosječnih
temperatura zraka u blizini
Zemljine površine tijekom
posljednjeg stoljeća,
uglavnom u troposferi.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Klimatske promjene

dugoročne su promjene u prosječnim vremenskim uvjetima na Zemlji, uzrokovane ljudskim aktivnostima poput emisija stakleničkih plinova.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Morski otpad

bilo koji je postojani, proizvedeni ili prerađeni čvrsti materijal koji nije prirodnog podrijetla. Te je materijale čovjek odbacio izravno u more ili je pak taj materijal tamo dospio s kopna putem rijeka, odvodnje i kanalizacije ili vjetrom.

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Otpadne vode

potječu od brodova, septičkih jama, kanalizacijskog sustava te poljoprivrede. Imaju značajan utjecaj na morske ekosustave.

Često sadrže različite onečišćujuće tvari, uključujući teške metale i patogene mikroorganizme.

sunce

EKORJEČNIK

Mikroplastika

mali su dijelovi plastičnog materijala nastali raspadanjem većih komada plastike. Obično su manji od 5 mm. Prema UN-u, u morima se nalazi 51 trilijun čestica mikroplastike, 500 puta više nego što je zvijezda u našoj galaksiji.

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Polistiren

polimer je stirena i jedan je od najčešćih plastičnih materijala. Čist polistiren bezbojna je i čvrsta plastika, niske fleksibilnosti. Može se ljevati u kalupe i proizvesti u prozirnoj ili obojenoj verziji.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Jednokratna plastika

materijal je od kojeg su
proizvedeni određeni predmeti za
jednokratnu upotrebu. Na primjer:
vrećice, ambalaža za piće i hranu,
boce, slamke i pribor za jelo.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Ugljični otisak

ukupna je količina stakleničkih plinova emitiranih izravno ili neizravno ljudskim aktivnostima, obično mjerena u ekvivalentnim tonama ugljičnog dioksida.

sunce

POZITIVNE LJUDSKE AKTIVNOSTI

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Zero-waste

životni je stil koji se temelji na smanjenju količine otpada koji stvaramo. Glavni cilj je smanjiti količinu nepotrebnog otpada koji završava na odlagalištima i u morima te minimizirati negativan utjecaj na okoliš.

EKORJEČNIK

Održiva mobilnost

dio je održive energije jer se njome izravno utječe na smanjenje emisija iz prometnog sektora. Uz smanjenje emisija, cilj održive mobilnosti je poticati korištenje ekološki prihvatljivih načina prijevoza (hodanje, biciklizam, javni prijevoz).

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Monitoring otpada

praćenje je vrsta i lokacija otpada iz mora, što je preduvjet za otkrivanje izvora otpada koji dopire u more. Važan je za uspostavu funkcionalnih sustava upravljanja, kako otpadom, tako i morskim okolišem.

sunce

EKORJEČNIK

Ekološki sustav sidrenja

mjesto je označeno bovom i opremljeno opremom za privez brodova. Ovakvi sustavi izravno se buše u morsko dno, zbog čega je njihov utjecaj na staništa i vrste mnogo manji od *colpo morto* sustava koji zauzimaju mnogo veću površinuorskog dna.

sunce

EKORJEČNIK

Kompostiranje

najstarija je metoda recikliranja otpada i odnosi se na pretvaranje organskih ostataka stvari u plodni humus. Kompostiranje možemo primijeniti u vlastitom vrtu, pa čak i na balkonu.

sunce

 **EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Odgovorno gospodarenje otpadom

strategije su i metode za
smanjenje količine proizvedenog
otpada smanjenjem, ponovnom
upotrebom i recikliranjem
materijala.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Permakultura

sustav je poljoprivrednog dizajna koji koristi ekološke principe za stvaranje održivih i samoodrživih sustava.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Recikliranje

postupak je izdvajanja materijala iz otpada i njegova ponovna upotreba. Uključuje prikupljanje, izdvajanje, preradu i izradu novih proizvoda iz iskorištenih stvari ili materijala.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Zeleno stanovanje

odnosi se na stanovanje u objektima dizajniranim s ciljem smanjenja negativnog utjecaja na okoliš. Ti objekti koriste održive građevinske materijale, energetske učinkovite tehnologije i ekološke prakse.

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Ekološke oznake

oznake su koje se stavljaju na proizvode, usluge ili organizacije koje zadovoljavaju ekološke i održive standarde. Dalmatia Green program Sunca certificira okolišno-odgovorno poslovanje turističkih objekata i potiče boravak u održivim smještajnim objektima.

Certificate
DALMATIA GREEN PRO 2018
is presented to

Green B&B Pape Inn

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

Date and place: _____

Certific

THIS ACCOMMODATION HAS SUCCESSFULLY ACHIEVED
DALMATIA GREEN CERTIFICATION PRO

EKORJEČNIK

Ekološka osviještenost

svijest ljudi o važnosti zaštite
okoliša i poduzimanje
odgovarajućih mjera za njegovo
očuvanje.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Ponovna upotreba

podrazumijeva odabir višekratnih rješenja naspram jednokratnih. Najčešći primjer toga je plastika, zato treba davati prednost višekratnim čašama, čak i na javnim događanjima. Jednokratna rješenja generiraju veliku količinu otpada!

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Održivi turizam

temelji se na očuvanju prirodnih resursa, promociji kulturne i tradicijske baštine, podržavanju ekonomije lokalne zajednice te zadovoljstvu turista.

sunce

EKORJEČNIK

Biootpad

kuhinjski je otpad (ostaci od pripreme hrane), vrtni ili zeleni otpad. Riječ je o vrijednoj sirovini za proizvodnju kvalitetnog komposta.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

SAMOZAŠTITA OKOLIŠA

EKORJEČNIK

Bioindikatori

organizmi su ili skupine vrsta, čija prisutnost, odsutnost ili brojnost mogu pružiti vrijedne informacije o zdravlju okoliša ili ekosustava. Ti su organizmi osjetljivi na specifične promjene u okolišu kao što su onečišćenje, klimatske promjene ili degradacija staništa.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Bioraznolikost

obuhvaća razne oblike života, uključujući životinje, biljke, gljive i mikroorganizme. Te vrste i organizmi međusobno djeluju unutar ekosustava, tvoreći složenu mrežu koja održava ravnotežu i podržava život.

sunce

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

EKORJEČNIK

Otpornost na klimatske promjene

sposobnost je ekosustava, zajednice ili sustava da predvide, pripreme se i odgovore na opasnosti povezane s klimatskim promjenama.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Posidonija

morska je cvjetnica ključna za morski ekosustav jer pruža hranu i zaklon mnogim organizmima. Također, pohranjuje velike količine CO₂, sprječava eroziju obale, ublažava snagu valova te doprinosi bistrini i kvaliteti mora.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

Obnovljivi resursi

prirodni su resursi koji se mogu obnoviti prirodnim putem tijekom vremena, poput solarne energije, vjetra, vode, šuma.

sunce

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

EKORJEČNIK

**Financira
Europska unija**

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

sunce

Kolovoz 2025.

Izradila: **Sanja Mirceva**, volonterka Europskih snaga solidarnosti